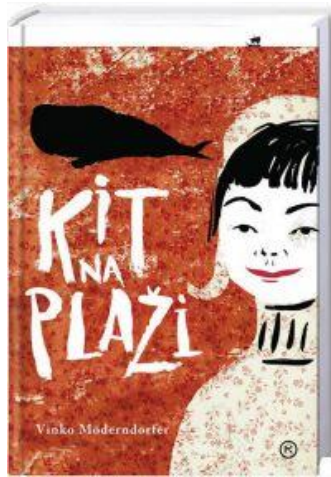

Möderndorfer, Vinko: **Kit na plaži.**

Spr. beseda Valerija Bužan. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2015. (Odisej), 215 str.

| M | 3. stopnja | spremna beseda, za pogovore o knjigah

| bratje, dekleta, Downov sindrom, drugačnost, družina, odraščanje, sestre

Odlično jo predstavi spremna beseda dr. Valerije Bužan z naslovom *Kot riba v vodi*: »Kit na plaži je knjiga za mlade in manj mlade, ki govori o drugačnosti. Ne ponuja preprostega odgovora na kompleksno problematiko, ampak odgovore išče in luči skozi zgodbo po plasteh ter pomaga pri razumevanju sveta, v katerem živimo v vsej njegovi raznolikosti. Še posebej dobrodošla bo knjiga za družine, ki se ne počutijo sprejete. V knjigi se bodo prepoznali bratje in sestre, ki jih tarejo podobne težave in občutki. Morda bodo lažje sprejeli, da so družine zelo različne in da je družin s težavami več. Spoznali bodo Igorja, pristrčnega, ljubeznivega Igorja, otroka z downovim sindromom.« (str. 214)

Spodbude za branje:

- Moji mladi bralci seveda niso vsi tako zelo navdušeni nad problemskimi romani kot jaz, ampak tega jim vsekakor bom predstavila: (1) je delo slovenskega avtorja, (2) je dober roman in (3) odpira mnogo problemov, ki bi jih lahko strnili v geslo »sprejemanje«, (4) osrednji problem je drugačnost (downov sindrom) in sprejemanje le-te. Pa saj smo vendar vsi drugačni! In vsi imamo izkušnjo, da je težko biti odrasel in tudi to, da je težko biti otrok (na kar pa odrasli pogosto pozabimo!). Eno od sporočil romana je tudi »življenje je lepo«! Morda želim, da bi ga prav zaradi tega prebralo čim več bralcev!?
- Katero skrivnost ima Nika? *Nika se s starši preseli v novo hišo in zadnji razred osnovne šole obiskuje v novi šoli, novem kraju, z novimi sošolci. Vse je na videz zelo lepo in tako, kot mora biti. Priljubljena je, zgovorna in duhovita, zna si pridobiti prijatelje. A izkaže se, da ima skrivnost, ki ne ostane skrita prav dolgo, skrivnost, ki bo spremenila življenje vsem okoli nje. (S hrbtni strani knjige.)*

- Po branju se bomo pogovarjali o Niki, njenem bratu Igorju in njunih starših; kolikor bodo mladi bralci pač želeli (morda ima kdo izkušnjo z otrokom z downovim sindromom ali s katero drugo duševno motnjo). Pogovarjali se bomo o Barbki, ki z vsemi komunicira s kratkimi sporočili prek telefona in na kraju poskusi narediti samomor (Zakaj?). Kaj pa o Aleksu, čigar prihodnost je določena v očetovi avtopralnici? In o drugih? (Prisluhnem mladim bralcem, kateri problemi so se jih dotaknili. Avtor jih je nakazal precej!)
- Zakaj ima roman naslov *Kit na plaži*? *Kit je velika žival, ki živi v kraljestvu rib, čeprav ni riba. Kit je napaka med morskimi živalmi. Je bitje od drugod.* (str. 147) In nekje v besedilu je omenjeno, da kiti včasih v velikih jatah priplavajo v plitvino in nasedejo na plaži, kot bi hoteli s svojim skupinskim samomorom opozoriti na naš nepošten odnos do okolja in narave. (Kdo najde, kje v besedilu je to, na kateri strani?)
- (Če mladi bralci ne bodo sami opazili tega, ne bom načela v pogovoru z njimi, tu pa vendar: Meni se sicer zdi, da je preobrat v besedilu prehiter; en sam nočni pobeg, pa se v Nikini družini že lahko sproščeno pogovarjajo in smejejo, opravičujejo se drug drugemu, mama se obleče v svetle barve itd. Vem, vsi več let molčijo in trpijo, vsi to potrebujejo, ampak ... preobrat je morda bolj prijem iz dramskega besedila in gledališča (proza ga težje prenese), ampak mladim bralcem bo morda dobro del ... in ne nazadnje, saj gre za mladinski roman, katerega sporočilo je, da je življenje lepo kljub težavam in mnogim raznolikostim, in morda prav zato!)

Spodbude za nadaljnje branje:

- Če želimo še več brati in se pogovarjati o otrocih z downovim sindromom, potem morda posežemo še po teh dveh knjigah:

Vidmar, Janja: **Moja Nina**.
 Ilustr. Matjaž Schmidt. Ljubljana: Mladika, 2004. (Liščki), 72 str.
 | C | 1. stopnja | za pogovore o knjigah
 | bolezni, Downov sindrom, družina

Jennings, Paul: **Kako je Hedley Hopkins sprejel izziv**.
 Prev. Katarina Mahnič. Spr. beseda Paul Jennings. Dob pri Domžalah: Miš, 2007. (Srečanja), 220 str.
 | M | 3. stopnja | o avtorjih
 | Avstralija, Downov sindrom, drugačnost, fantje, mladostniki, odraščanje, pogum, pomoč, predsodki, strpnost, učitelji
- *Kit na plaži* je drugi mladinski roman Vinka Möderndorferja, pisatelja, pesnika, dramatika in režiserja. Njegov prvi roman *Kot v filmu* prejel večino nagrad za mladinsko književnost pri nas. Če je še kdo, ki ga ni prebral ...